

[Rahbæk Møller]

Vi finder det også beklageligt, at økonomiske emner i den grad præger den offentlige debat, at vi snart hver anden dag får en prognose fra en eller anden, men dette er et symptom på en uheldig samfundsudvikling, der har gjort disse emner så akutte. Det er ikke vismændenes skyld. Hvis vi afskaffede vismandsinstitutionen, ville vi være henvist til dels regeringens egne rapporter, dels rapporter fra monetaristerne i OECD, og det ønsker vi ikke.

Så må jeg i øvrigt ligesom andre ordførere anholde ordet spyttslikkere. Vismændene har aldeles ikke talt de siddende regeringer efter munden. Tværtimod har de ofte provokeret både regeringerne og andre med originale tanker.

SF er langt fra altid enig med vismændene, men vi ønsker fortsat at have den uafhængige rådgivning, som vismandsrapporterne er udtryk for, til vores rådighed.

Hahn (CD):

Fremskridtspartiet ønsker at tage afsked med udtrykket vismændene, men vi finder ikke, at udtrykket spyttslikkere er bedre. Vi synes, det er meget dårligt, og vi ønsker fra vort partis side at støtte ministeren. Vi ønsker organisationen bevaret.

Janne Normann (RV):

Da det radikale venstres ordfører på området, hr. Niels Helveg Petersen, er forhindret i at være til stede, skal jeg på det radikale venstres vegne afvise forslaget.

Derimod vil vi da gerne, hvis ministeren foranlediget af hr. Povl Brøndsteds ord skulle føle trang til at se nærmere på kapitalmarkedsrådet, være med til at se, om det bør ophæves.

Anne Grete Holmsgård (VS):

VS kan godt støtte, at vismændene afskaffes. Faktisk er selve ordlyden i lovforslaget fuldstændig identisk med et forslag, som VS fremsatte i 1976. Derimod er fremskridtspartiets begrundelse og bemærkninger bestemt ikke identiske med vore dengang. Her er vi meget uenige. Fremskridtspartiet lægger i deres begrundelse først og fremmest vægt på, at det er et spareforslag, og derudover, at der er et hav af økonomiske spåmænd, som forvirrer billedet. Det anes også i bemærkningerne,

at fremskridtspartiet hellere så, at der var en overvægt af en anden type spåmænd.

Når VS ønsker det økonomiske råd fjernet, er det, fordi det og specielt vismændene nærmest har fået status af at være hævet over den almindelige politiske diskussion. Man får nærmest det indtryk, at det er en neutral instans, som har nogle specielle kvalifikationer til at udtale sig om økonomien, som andre økonomer eller almindelige selv lærte økonomer ikke skulle have. Samtidig er det økonomiske råds virke og deres redegørelser i den grad systembevarende, at vi ikke kan se nogen interesse i at fastholde det. Vi finder det også meget trist, at det gennem massemedierne faktisk er lykkedes i meget stor udstrækning at videreformidle det indtryk, at vismændene taler ud fra nogle specielle kvaliteter, som ingen af os andre har, og at man dermed også skulle tillægge vismændenes udtalelser og redegørelser speciel vægt.

Jeg kan til nød forstå, at man i 1962 kunne finde på at lave en sådan institution, men siden da er der faktisk kommet et hav af økonomiske spåmænd og spåkoner. Samtlige banker har hver især deres cheføkonomer, der udtaler sig til enhver tid, og deres økonomiske opfattelse adskiller sig ikke i det generelle fra den, som vismændene eller det økonomiske råd lægger frem. Derfor kunne man alene af den årsag godt sige, at der ikke er grund til at have vismændene længere.

Det betyder ikke, at VS har noget imod, at der fremstilles økonomiske analyser og rapporter, heller ikke selv om de er systembevarende, som langt de fleste af dem er. Der bliver faktisk også fremstillet et hav af den slags redegørelser og rapporter i øjeblikket.

Derimod mangler der i høj grad en virkelig uafhængig instans og nogle virkelig kritiske analyser og redegørelser. Det sker i det små, der er faktisk en del økonomer, der tager den slags initiativer, men det er klart, at de har ikke nær de samme ressourcer at arbejde med, og det er klart, at det ikke er specielt smart at skulle konkurrere med sådan en instans, der nærmest er blevet hævet op over alle os andre og op over alle andre økonomer, til trods for at de overhovedet ikke er berettiget til det på nogen som helst måde.

Vi finder derfor, at vismændene må afskaffes, og vi synes også, det kunne være et lille bidrag til at afmystificere den almindeli-